

СПОРНА ПИТАЊА ИЗ СУДСКЕ ПРАКСЕ ПРИВРЕДНИХ СУДОВА ПОВОДОМ СТЕЧАЈНОГ ПОСТУПКА – други део

Никола Ивчевски

судија Привредног апелационог суда

ПОСЕБНА ПРАВА РАЗЛУЧНИХ И ЗАЛОЖНИХ ПОВЕРИЛАЦА

- Право на пребијање потраживања са износом купопродајне цене
- Сагласност на продају ако је понуђена цена мања од 50% процењене вредности предмета продаје
- Право прече куповине у случају продаје непосредном погодбом

ДЕОБА

- Стечајна маса за поделу стечајним повериоцима (деобна маса)
- Делимична деоба, главна деоба, завршна деоба, накнадна деоба
- Нацрт решења за главну деобу
- Решење о главној деоби

50. Питање:

Да ли изрека решења о главној деоби треба да садржи само податке наведене у члану 139. став 3. Закона о стечају, дакле само коначну листу свих потраживања, износ и исплатни ред свих потраживања итд. без навођења других података садржаних у нацрту стечајног управника као што су преглед прилива, одлива, намирених и ненамирених трошкова и обавеза стечајне масе, резервисана средства за трошкове стечајног поступка, итд.

Одговор:

Према члану 139. став 3. Закона о стечају нацрт за главну деобу садржи следеће податке:

- 1) коначну листу свих потраживања из члана 114. Закона о стечају, укључујући и потраживања која су утврђена након испитног рочишта у поступку медијације или парничном поступку;
- 2) износ сваког потраживања;
- 3) исплатни ред потраживања;
- 4) износ стечајне масе који ће се расподелити стечајним повериоцима, као и проценат намирења стечајних поверилаца;
- 4а) износ средстава резервисаних за исплату повериоцима за случај накнадних пријава потраживања из члана 130. став 2. овог закона;
- 5) начин расподеле вишка деобне масе ако је очигледно да постоји такав вишак.

Коначна листа свих пријављених потраживања сачињава се на испитном рочишту, а стечајни судија закључком усваја коначну листу на основу листе потраживања коју је саставио стечајни управник и на основу измена унетих на рочишту.

Преглед прилива и одлива средстава током стечајног поступка није саставни део изреке решења о главној деоби, али треба да се нађе у образложењу решења о главној деоби. Исто се односи на намирене и неисплаћене трошкове стечајног поступка.

Резервисана средства за исплату повериоцима такође су део изреке решења о главној деоби. Резервисана средства за трошкове и обавезе стечајне масе могу, а и не морају бити саставни део изреке, али су свакако део образложења.

Из наведеног произлази да приликом достављања нацрта решења за главну деобу стечајни управник је дужан да достави и писано изјашњење – извештај који у себи садржи све што је утицало да се средства добијена уновчењем стечајне масе расподеле на начин како је то предложено нацртом решења за главну деобу.

Стога то образложење нацрта решења за главну деобу, мора у себи садржати преглед прилива, одлива утрошених средстава за намирење трошкова, ненамираних трошкова, обавезе стечајне масе, средства која су резервисана за трошкове стечајног поступка. Треба напоменути да средства резервисана за намирење поверилаца чија су потраживања оспорена се морају заједно са тим повериоцем и његовим потраживањем наћи у изреци решења о главној деоби. Извештај који уз нацрт решења за главну деобу стечајни управник доставља одбору поверилаца и стечајном судији, практично служи за оцену да ли је нацрт решења за главну деобу у свему сачињен у складу са расположивим средствима.

- Поступање са вишком деобне масе

- Закључење стечајног поступка
- Спровођење накнадне деобе

- **58. Питање:**

Како одредити награду стечајном управнику у поступку поводом накнадно пронађене имовине? Да ли треба правити разлику између ситуације када је стечајни управник исто лице које је било именовано у стечајном поступку пре закључења стечајног поступка над стечајним дужником и ситуације када је за накнадно пронађену имовину именован други стечајни управник?

Одговор:

Висина награде стечајног управника у стечајном поступку утврђује се на основу критеријума прописаних Правилником о основама и мерилима за одређивање награде за рад и накнаде трошкове стечајних управника („Службени гласник РС“, бр. 1/2011 и 10/2012).

- Наведено недвосмислено произлази из одредбе члана 149. став 6. Закона о стечају којим је прописано да стечајни управник има право на награду за рад у случају продаје накнадно пронађене имовине и намирења поверилаца из остварених средстава. Награда се обрачунава у складу са основама и мерилима из члана 34. став 2. Закона о стечају. Члан 34. став 2. Закона о стечају прописује да коначну висину награде и накнаде трошкова одређује стечајни судија у време закључења стечајног поступка, у складу са основама и мерилима за одређивање висине награде, док је ставом 8. ове одредбе прописано да министар ближе прописује основе и мерила за одређивање висине награде и накнаде трошкова стечајног управника. То је управо поменути Правилник о основама и мерилима за одређивање награде за рад и накнаде трошкова стечајних управника. Како овај Правилник не дефинише посебну награду која припада стечајном управнику у случају накнадне деобе, то висину награде треба одредити према проценту намирења поверилаца имајући у виду проценат намирења пре закључења стечајног поступка, односно у време закључења стечајног поступка (укупни проценат намирења по основу главне деобе и завршне деобе) који се увећава за проценат намирења стечајних поверилаца по основу накнадне деобе. На тако добијену основицу за обрачун награде, а имајући у виду сада и укупан проценат намирења са накнадном деобом обрачунава се награда која би припала стечајном управнику да је проценат намирења остварен у време закључења стечајног поступка. Од тако добијеног износа одузима се износ награде који је исплаћен стечајном управнику и разлика представља награду стечајном управнику поводом спроведене накнадне деобе. Чињеница да исто лице није било стечајни управник у време закључења стечаја и спровођења накнадне деобе не утиче на начин и висину утврђивања награде стечајног управника.

РЕОРГАНИЗАЦИЈА

- Реорганизација се спроводи ако се тиме обезбеђује повољније намирење поверилаца у односу на банкротство
- Садржина плана
 - 1) кратак увод у којем су уопштено објашњени делатност коју стечајни дужник обавља и околности које су довеле до финансијских тешкоћа;
 - 2) **попис мера и средстава за реализацију плана**, као и детаљан опис мера које је потребно предузети и начин на који ће се реорганизација спровести;
 - 3) **детаљну листу поверилаца са поделом на класе поверилаца и критеријуме на основу којих су класе формиране**;
 - 4) висину новчаних износа или имовину која ће служити за потпуно или делимично намирење за сваку од класа поверилаца, као и средства резервисана за повериоце оспорених потраживања, начин измирења потраживања и временску динамику плаћања;

-
- 5) опис поступка продаје имовине, уз навођење имовине која ће се продавати са заложним правом или без њега и намену прихода од такве продаје;
 - 6) рокове за извршење плана реорганизације и рокове за реализацију мера плана реорганизације;**
 - 7) јасно назначење да се усвајањем плана реорганизације сва права и обавезе поверилаца из плана дефинишу искључиво у складу са одредбама усвојеног плана, укључујући и ситуацију у којој план није у потпуности извршен, односно у којој се извршење плана обуставља;
 - 8) списак чланова органа управљања и износ њихових накнада;
 - 9) списак стручњака који ће бити ангажовани и износ накнада за њихов рад;

-
- 10) име независног стручног лица које ће пратити спровођење плана у интересу свих поверилаца обухваћених планом и начин на који ће то лице обавештавати повериоце о спровођењу плана реорганизације, износ и динамику исплате награде за његов рад, уз навођење поступка за његову промену;
 - 11) годишње финансијске извештаје за претходне три године са мишљењем ревизора ако су били предмет ревизије;
 - 12) финансијске пројекције, укључујући пројектовани биланс успеха, биланс стања и извештај о новчаним токовима за период извршења плана реорганизације;
 - 13) **процену вредности имовине стечајног дужника, као и процену новчаног износа намирења које би се остварило спровођењем банкротства и спровођењем реорганизације за сваку од класа поверилаца посебно, израђену од стране овлашћеног стручног лица (проценитеља) у складу са националним стандардима за управљање стечајном масом, не старију од 12 месеци;**

-
- 14) датум почетка примене плана реорганизације;
 - 15) рок спровођења плана који не може бити дужи од пет година;
 - 16) предлог за именовање чланова комисије поверилаца, ако је планом предвиђено њено постојање;
 - 17) податке о лицима (за домаће физичко лице: лично име и ЈМБГ; за страно физичко лице: лично име, број пасоша и државе издавања, односно ако је издата лична карта за странца, лично име и лични број странца; за домаће правно лице: пословно име, седиште и матични број; за страно правно лице: пословно име, седиште, број под којим се то правно лице води у матичном регистру и држава тог регистра), која по основу плана реорганизације постају чланови тог правног лица;
 - 18) податке о лицима која су повезана са стечајним дужником, у смислу овог закона.

• Унапред припремљен план реорганизације поред елемената из става 1. овог члана садржи и:

1) **одредбу којом се одређује да ће потраживање повериоца које није обухваћено одредбама плана о намирењу поверилаца бити намирено на исти начин и под истим условима као потраживања других поверилаца његове класе;**

2) **потписану необавезујућу изјаву већинских поверилаца по вредности потраживања сваке планом предвиђене класе да су сагласни са садржином плана реорганизације и спремни да гласају за његово усвајање;**

3) изјаву стечајног дужника о веродостојности података и информација наведених у плану;

4) *брисана је (обавештења и доступност информација повериоцима)*

5) ванредни извештај са мишљењем ревизора о финансијским извештајима стечајног дужника са стањем пословних књига утврђеним најкасније 90 дана пре дана подношења унапред припремљеног плана реорганизације суду, са прегледом свих потраживања и процентуалним учешћем сваког повериоца у одговарајућој класи плана;

6) изјаву ревизора или лиценцираног стечајног управника да је унапред припремљен план реорганизације изводљив;

7) кратак извештај о очекиваним битним догађајима у пословању након дана сачињавања плана и преглед обавеза чије се доспеће очекује у наредних 90 дана, као и начина намирења тих обавеза.

- Мере за реализацију плана

- 1) **предвиђање отплате у ратама, измена рокова доспелости, каматних стопа или других услова зајма, кредита или другог потраживања или инструмента обезбеђења;**
- 2) намирење потраживања;
- 3) уновчење имовине са теретом или без њега или пренос такве имовине на име намирења потраживања;
- 4) затварање погона или промена делатности;
- 5) раскид или измена уговора;
- 6) **отпуст дуга;**
- 7) извршење, измена или одрицање од заложног права, уз сагласност имаоца заложног права;
- 8) давање у залог оптерећене или неоптерећене имовине;
- 9) **претварање потраживања у капитал;**
- 10) закључивање уговора о кредиту, односно зајму;

-
- 11) брисана је (оспоравање и побијање потраживања)
 - 12) отпуштање запослених или ангажовање других лица;
 - 13) брисана је (разлучни и заложни повериоци – уступање неоптерећене имовине)
 - 14) измене и допуне општих аката стечајног дужника и других докумената о оснивању или управљању;
 - 15) статусне промене;
 - 16) промене правне форме;
 - 17) пренос дела или целокупне имовине на једног или више постојећих или новооснованих субјеката;
 - 18) поништавање издатих или издавање нових хартија од вредности од стране стечајног дужника или било ког новоформираног субјекта;
 - 19) друге мере од значаја за реализацију плана реорганизације.

1. Ко може поднети план реорганизације

-стечајни управник, разлучни повериоци, стечајни повериоци, као и лица која су власници најмање 30% капитала стечајног дужника, ако на првом поверилачком рочишту није донето решење о банкротству.

- унапред припремљени план реорганизације подноси стечајни дужник

2. Унапред припремљени план реорганизације – УППР и план реорганизације поднет након отварања стечајног поступка

3. Рок за подношење плана

- најкасније 90 дана од дана отварања стечајног поступка

4. Мера спречавања промене финансијског и имовинског положаја стечајног дужника обухвата:

4.1) именованье привременог стечајног управника;

4.2) забрану плаћања са рачуна стечајног дужника ако рачуни стечајног дужника нису блокирани, без претходне сагласности стечајног судије или привременог стечајног управника, односно дозволу плаћања са рачуна стечајног дужника уз сагласност стечајног судије или привременог стечајног управника, ако су у тренутку доношења решења из става 1. овог члана рачуни стечајног дужника блокирани ради извршења основа и налога за принудну наплату код организације која спроводи поступак принудне наплате;

4.3) забрану располагања имовином стечајног дужника без претходне сагласности стечајног судије или привременог стечајног управника;

4.4) забрану одређивања и спровођења извршења или покретања поступка вансудског намирења према стечајном дужнику;

4.5) забрану организацији која спроводи принудну наплату да спроводи налоге за принудну наплату са рачуна стечајног дужника.

- Гласање о плану реорганизације
- Повезана лица:

- 1) директор, члан органа управљања или органа надзора стечајног дужника;
- 2) члан стечајног дужника који за његове обавезе одговара целокупном својом имовином;
- 3) члан или акционар са значајним учешћем у капиталу стечајног дужника;
- 4) правно лице које стечајни дужник контролише у смислу закона којим се уређују привредна друштва;
- 5) лица која због свог посебног положаја у друштву имају приступ поверљивим информацијама или имају могућност да се упознају са финансијским стањем стечајног дужника;
- 6) лице које је фактички у позицији да врши значајнији утицај на пословање стечајног дужника;
- 7) лице које је сродник по крви у правој линији без обзира на степен или у побочној линији до четвртог степена сродства, сродник по тазбини до другог степена сродства или брачни друг физичких лица из тач. 1), 2), 3), 5) и 6) овог члана.

- Ако се унапред припремљени план на рочишту усвоји стечајни судија ће решењем истовремено отворити стечајни поступак, потврдити усвајање УППР-а и обуставити стечајни поступак.
- Ако се на рочишту не усвоји УППР стечаји судија решењем одбија предлог за покретање стечајног поступка у складу са унапред припремљеним планом реорганизације.

ПЛАН РЕОРГАНИЗАЦИЈЕ ПОДНЕТ НАКОН ОТВАРАЊА СТЕЧАЈА

- На рочишту за разматрање предлога плана реорганизације, стечајни судија доноси решење којим потврђује усвајање плана реорганизације или констатује да план није усвојен.
- По правоснажности решења о потврђивању усвајања плана реорганизације стечајни поступак се обуставља. Ако план реорганизације, осим УППР-а, не добије потребан број гласова, над стечајним дужником спроводи се банкротство.

ПРАВНЕ ПОСЛЕДИЦЕ ПОТВРЂИВАЊА ПЛАНА

- По доношењу решења о потврђивању усвајања плана реорганизације, сва потраживања и права поверилаца и других лица и обавезе стечајног дужника одређене планом реорганизације уређују се искључиво према условима из плана реорганизације. Усвојени план реорганизације је извршна исправа и сматра се новим уговором за измирење потраживања која су у њему наведена.
- Послови и радње које предузима стечајни дужник морају бити у складу са усвојеним планом реорганизације.
- Стечајни дужник је дужан да предузме све мере прописане усвојеним планом реорганизације.
- Правноснажношћу решења о потврђивању усвајања плана реорганизације у стечају, престају све последице отварања стечајног поступка, а у називу стечајног дужника брише се ознака „у стечају”.
- Стечајни дужник је овлашћен да пре или након истека рока за спровођење плана реорганизације поднесе предлог за покретање стечајног поступка у складу са унапред припремљеним планом реорганизације, под условима прописаним овим законом.

НЕПОСТУПАЊЕ ПО УСВОЈЕНОМ ПЛАНУ

Повериоци обухваћени усвојеним планом, као и повериоци чија су потраживања настала пре усвајања плана а нису обухваћени планом, могу поднети предлог за покретање стечајног поступка и у случају да:

- 1) је план реорганизације издејствован на преваран или незаконит начин;
- 2) стечајни дужник не поступа по плану или поступа супротно плану реорганизације ако се тиме битно угрожава спровођење плана реорганизације или ако је такво поступање, односно непоступање планом реорганизације утврђено као стечајни разлог.